

بدون توقف

دکتر علی غلامی

منتخبی از مجالس دکتر غلامی
در برنامه بدون توقف

---

www.ketab.ir

سرشناسه: غلامی، علی، ۱۳۵۵ - [دکتر]

عنوان و نام پدیدآور: بدون توقف: منتخبی از مجالس دکتر غلامی در برنامه بدون توقف/ علی غلامی.

مشخصات نشر: قم: واژه پرداز اندیشه، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۲۵۴ ص: ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۱۲۷-۳۱-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

پادداشت: کتابنامه: ص: ۲۵۱-۲۵۳؛ همچنین به صورت زیرنویس.

عنوان دیگر: منتخبی از مجالس دکتر غلامی در برنامه بدون توقف.

موضوع: بدون توقف (برنامه تلویزیونی)

bedune Tavaghof (Television program)

موضوع: حجاب -- ایران

Hijab (Islamic clothing) -- Iran

رده بندی کنگره: BP۲۳۰/۱۷

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۶۳۶

شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۹۶۱۶۶

شماره ثبت کتابشناسی: فیبا

www.ketab.ir

واژه پرداز اندیشه

عنوان: بدون توقف

منتخبی از مجالس دکتر غلامی در برنامه بدون توقف

نویسنده: دکتر علی غلامی

ناشر: واژه پرداز اندیشه

مدیر هنری: محمد عباس زاده

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۱۲۷-۳۱-۶

نوبت چاپ: دوم / بهار ۱۴۰۳ * شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

تلفن پخش: ۰۹۱۲۷۹۷۴۷۵۰ / ۰۲۵-۳۷۸۴۱۲۲۳

نشانی: قم - مجتمع ناشران - طبقه سوم - واحد ۱ / ۳۰۴

۲۱-۱-۱۱
۱۱

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۵	پیش گفتار
۱۹	زن و حضور در اجتماع
۲۲	حجاب در صدر اسلام
۲۳	واژه‌شناسی آیه حجاب
۲۴	حجاب در تاریخ ایران و کشورهای دیگر
۲۸	قوانین پوشش در دنیا
۳۱	نقاوت نوظنه علیه حجاب زنان در ایران و کشورهای مسلمان نشین
۳۳	معیار تعیین آمار فساد در غرب و ایران
۳۶	مهر خورد با بی‌حجابی در صدر اسلام
۴۰	حجاب غیرمسلمانان در جامعه اسلامی
۵۰	مبیر حجاب از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون
۵۳	سیاست ایران با اندلس در مسئله حجاب
۵۶	حجده در حجاب اسلامی
۵۹	پوشش امر فردی یا اجتماعی؟
۶۶	انواع مجازات‌های اسلامی

- * مقایسه قانون برده‌داری با قانون حجاب..... ۱۰۰
- * دلایل رواج تجاوز علیه‌رغم وجود مراکز فساد..... ۱۰۱
- * عدم ورود زنان نخبه به انتخابات به خاطر پوشش نامناسب..... ۱۰۲
- * نسبت اختلاس یا حجاب..... ۱۰۳
- * حد اطاعت از والدین و همسر..... ۱۰۴
- * رضایت یا ناراضی‌گی گردهشگران خارجی از حجاب الزامی..... ۱۰۵
- * عدم انزوای نخبگان زن..... ۱۰۶
- * حریم خصوصی و ماشین..... ۱۰۷
- * مبنای حجاب به گناه نیفتادن مردان نیست..... ۱۰۸
- * نفاق خوب و تفاوت حجاب در اماکن مختلف..... ۱۰۹
- * رابطه خانه‌داری و نقش اجتماعی خانم‌ها..... ۱۱۰
- * تفاوت برخورد با مردم و افراد خاص در پی‌جایی در خارج از ایران..... ۱۱۱
- * تأثیر حضور زنان در مجلس در قانون‌گذاری به نفع زنان..... ۱۱۲
- * جمع بندی..... ۱۱۳
- * فهرست منابع..... ۱۱۴

مقدمه

سابقه بحث حجاب را می‌توان مساوی با عمر بشر و هم‌زمان با هبوط حضرت آدم علیه السلام و حوا به زمین و آشکار شدن عورت آنها بر یکدیگر دانست. ریشه فطری حجاب سبب عامل اعتقاد و التزام کم و بیش نسبت به آن در میان اقوام اولیه، ملل مختلف باستان، پیران ادیان الهی و آیین‌های بشری گردید و حتی در مغرب زمین از ۶۵۰۰ سال قبل از میلاد تا حدود ۱۹۵۰ میلادی سبب افول حجاب بسیار ملازم بوده و غالب تغییرات این حوزه مربوط به نیمه دوم قرن ۲۰ می‌باشد.

در ایران بحث حجاب تحت تأثیر آموزه‌های مختلف سلسله‌های حاکم و معارف مورد حمایت ایشان بوده و هنگام ورود اسلام، تعالیم زرتشتی نقش اساسی را در این موضوع ایفا می‌نماید که سخت‌گیرانه‌تر از آموزه‌های اسلام و مانع فعالیت اجتماعی و نقش آفرینی جدی زنان است. با ورود اسلام و پذیرش تدریجی آن توسط ایرانیان، افراط‌های موجود در حوزه حجاب تعدیل گردید و زمینه بروز استمدادهای زنان در حیطه‌های مختلف را تا حدودی فراهم ساخت. این روند تا شروع حکومت پهلوی

ادامه یافت و حجاب با التزام به دستورات و چارچوب‌های شریعت حفظ گردید.

با تشکیل حکومت پهلوی و تأثیرپذیری رضاخان از فرهنگ غرب، موضع حکومت نسبت به حجاب دچار تحول شد و در ۱۷ دی ۱۳۱۴ با منع و کشف حجاب دوران غریبی در تقابل با پوشش ملی و دینی ایرانیان آغاز گردید. با تبعید رضاخان و به حکومت رسیدن پهلوی دوم و فشار علما، منع حجاب در سال ۱۳۲۳ خاتمه یافت ولی مسیر معارضة با حجاب در قالبی فرهنگی و بدون سرنیزه ادامه یافت که تشکیل سازمان‌های متعدد زنان، تأسیس روزنامه‌ها و مجلات متعدد ناظر به زنان، ایجاد و بسط مراکز فساد و برگزاری مراسمات و همایش‌هایی با عناوینی همچون دختر شایسته و ... از این قبیل است.

پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ و با توجه به حاکم شدن روح اسلام‌خواهی نو در میان اقشار مختلف از جمله زنان، موجی از اقبال به حجاب در میان آنان آغاز شد که کیفیت و کمیت آن باعث گردید حرکات معدود زنان مخالف حجاب در بهمن و اسفند ۱۳۵۷ تبدیل به یک حرکت اعتراضی محدود شده و با برگزاری همه‌پرسی فروردین ۱۳۵۸ به فراموشی سپرده شود. این روند تا سال ۱۳۵۹ و شروع جنگ تحمیلی ادامه داشت و طی سال‌های ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۷، حاکمیت فضای دفاع مقدس آن را تشدید یا حداقل در همان فضای پرشور و احساسی زمان پیروزی انقلاب نگاه داشت.

با اتمام جنگ و شروع دوران موسوم به سازندگی و حاکمیت نگاه اقتصادی تک‌بعدی و غفلت از روح حاکم فرهنگی لازم بر پیشرفت و سازندگی و البته فروکش نمودن فضای شور و احساس ناشی از پیروزی انقلاب و سپس دفاع مقدس، به تدریج عدول از حدود و چارچوب‌های شرعی حجاب آغاز گردید و روی کار آمدن دولت اصلاحات باعث

تشدید آن گردید و در دوره حاکمیت دو دولت نهم و دهم نیز تحت نظرات و دیدگاه‌ها در رأس قوه مجریه باعث رهاسازی فضای فرهنگی و ادامه روند اباحی‌گری در حیطه‌های مختلف از جمله عیب‌ها گردید. در ادامه دولت تدبیر و امید نیز که به نوعی ترکیبی از دولت‌های سازندگی و اصلاحات بود، با سیاستی مبهم فضا را برای گسترش اباحی‌گری و حرکت به سمت کشف حجاب برخی بانوان در معابر فراهم نمود.

آنچه به عنوان دلیل روند نامناسب حجاب پس از اتمام دفاع مقدس مطرح می‌شود، نقایص و قصور و تقصیرهای گوناگون در حوزه شناخت، گرایش و رفتار است. حجاب ناشی از فضای پرشور ابتدایی پیروزی انقلاب و ایام دفاع مقدس باعث مشتبه شدن امر بر بسیاری از دست‌اندرکاران گردید و باعث شد ضرورت تأکید بر حیا و عفاف حجابی خود را به اصرار بر رنگ و نوع خاصی از حجاب بدهد و با حرکتی نادرستی فضای احساسی پیش‌گفته، به دلیل فقدان زمینه‌های شناختی صحیح، عدم رغبت‌انگیزی مناسب و خلأ زمینه‌های رفتاری لازم، زمینه برای قرار گرفتن حجاب در یک سیر فقه‌قراایی فراهم گردید.

در نقطه مقابل این روند غیرقابل قبول، اظهارنظرها و تلاش‌های مختلفی صورت پذیرفت که البته تأثیر خاص و محسوس در مقام نظر و عمل نیافرید و پدیده بدحجابی همچنان به مسیر خویش ادامه داد. اختلاف جدی در مورد نقش حکومت در حوزه حجاب، تعریف حجاب در حوزه حریم خصوصی یا حقوق عمومی، نسبت حجاب با آزادی و حق فعالیت زن، تحلیل آیات و روایات ناظر به حجاب، جایگاه عرف در تعیین حد حجاب و ده‌ها سوال دیگر که هر یک از آنها محتاج به بحث مفصل و جدی است.

در مقام واکنش و پاسخ‌گویی به این رسوالات و سایر شبهات مرتبط با موضوع حجاب، عفاف و حیا شبکه سه سیما جمهوری اسلامی

مطالب مفصل و کامل‌تر ناظر به موضوع حجاب را در دو کتاب مسئله حجاب در جمهوری اسلامی ایران (بررسی حقوقی جامعه‌شناختی) و مسئله حجاب در غرب (بررسی حقوقی جامعه‌شناختی) مطالعه نماید. آنچه اکنون پیش روی شما خواننده محترم قرار دهد حاصل زحمات این عزیزان است که در همین مجال ضروری است تشکر خالصانه و صمیمانه خویش را از همه بزرگواران خصوصاً خواهران فاضلم سرکار خانم‌ها خدایی، خراط، حبیبی، شکوری، شیخ‌زاده، جمارانی، جان‌فدا، جعفری، وزیری، موسوی، مستعلی‌زاده، مقتدری، محسنی، گشانی، دهقانی و خدادی ابراز نمایم و از درگاه ربوبی برای همه آنها عاقبت بخیری مسالت نمایم.

در پایان ذکر این نکته را لازم می‌دانم که این اثر همچون هر اثر دیگر بشری دارای نواقض و اشکالاتی است، خصوصاً اینکه در برخی موضوعات مورد مناقشه وارد گردیده است. بر همین اساس ضمن استدعای خاضعانه از درگاه باری تعالی جهت مفید واقع شدن مندرجات این اثر برای کلیه خوانندگان گرامی، از انتقادات، راهنمایی‌ها و پیشنهادات همه اساتید و دانشجویان عزیز که قطعاً موجب برطرف شدن نقاط ضعف و ارتقای مطالب خواهد شد، مشتاقانه استقبال نموده و پیشاپیش سپاس‌گزاری می‌نمایم.

و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب

علی غلامی

اردیبهشت ۱۴۰۳ هجری شمسی